

Ennakoimattomat tilat puutarhassa **Unpredictable Spaces in Garden**

Anna Kronlöf

Ennakoimattomat tilat puutarhassa

Anna Kronlöf, 2026

Puutarhan koko on noin 4000 m², ja osa alueesta on jätetty luonnontilaiseksi. Puutarhan vanhempi osa on perustettu vuonna 1992 ja uudempi osa vuonna 2013. Sijainti: Suomi, Lohjan kunta, Hiidenveden alue.

Valokuvien valotus ja kontrasti on korjattu Adobe Lightroom -ohjelman Auto Settings -toiminnolla. Joitakin kuvia on rajattu. Muilta osin kuvia ei ole muokattu, joten ne esittävät puutarhan sellaisena kuin se on: roskat, rikkaruohot ja kasteluletkut paikallaan. Kaikki piirrokset on tehty Microsoft PowerPoint -ohjelmalla.

Kirjan nimi on lainattu Timothy Snyderin teoksesta Vapaudesta (On Freedom, 2024). Puutarhan luominen on ollut henkilökohtainen tapani kyseenalaistaa vallitsevia käsityksiä, havaita odottamattomia mahdollisuuksia sekä tulla toimeen luonnonvoimien ja omien rajallisuuksieni kanssa.

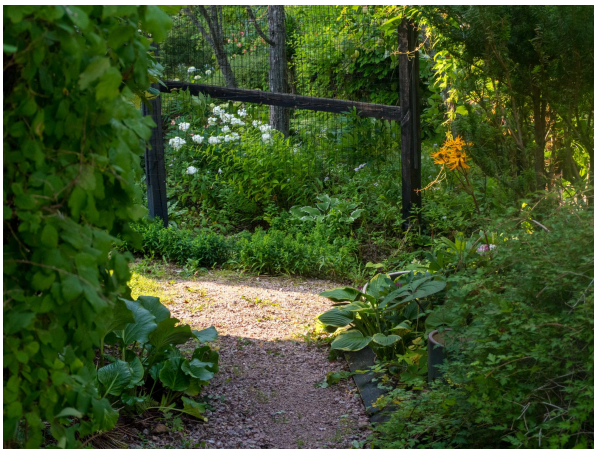
Unpredictable spaces in the Garden

Anna Kronlöf, 2026

The garden covers approximately 4000 m², part of which has been left in a natural state. The older section dates back to 1992, and the newer part was established in 2013. Location: Finland, Municipality of Lohja, Hiidenvesi region.

Exposure and contrast in the photographs have been adjusted using the Auto Settings tool in Adobe Lightroom. Some images have been cropped. Otherwise, the photographs are unedited and show the garden as it is: debris, weeds and hoses in place. All drawings were created using Microsoft PowerPoint.

The title of the book is borrowed from Timothy Snyder's *On Freedom* (2024). Creating this garden has been my personal way of questioning prevailing assumptions, noticing unexpected possibilities, and negotiating with both natural forces and my own limitations.

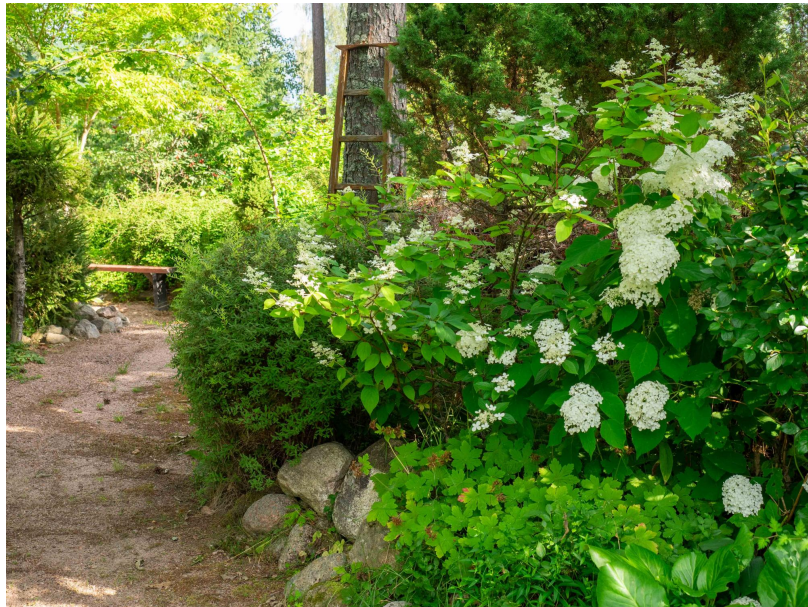

Tiivistelmä

Tämä kirja kuvaa kolmen vuosikymmenen aikana muotoutunutta puutarhaa boreaalisessa ilmastossa. Se tarkastelee tilaa, valoa, rakenteita ja materiaalien käyttöä puutarhassa, joka on kasvanut vähitellen ja ilman näyttävyyden tavoittelua. Painopiste on tunnelmassa: rajauksissa, siirtymissä, vesien ohjauksessa ja luonnonmukaisessa rytmissä, jossa hoidetut ja hoitamattomat alueet elävät rinnakkain. Kuvat ja lyhyet tekstit muodostavat kokonaisuuden, joka dokumentoi paikan ja tavan katsoa puutarhaa osana ympäristöään.

Abstract

This book presents a garden shaped over three decades in the boreal climate. It explores space, light, structures and the use of materials in a place that has matured gradually, without the pursuit of spectacle. The focus is on atmosphere: boundaries, transitions, water management and the natural rhythm in which tended and untended areas coexist. The images and concise texts form a coherent record of the site and a way of seeing the garden as part of its wider environment.

Aiheet

Sijainti

Miksi puutarha

Puutarhan hierarkiat

Piilotetut talot

Tila

Rakenteet

Siirtymät

Yksityiskohdat

Kontrastit

Rajaukset

Korkeuserot ja vesi

Valon suunta ja puutarhan käyttö

Valkeat yöt

Värit, muodot ja muut tyylivalinnat

Tarkkuus ja siisteys

Hoitamattomat tilat

Maatyöt

Puutarhurin ei tarvitse tuntea kasveja kovin paljon

Omat tilat ja muiden tilat

Yleissuunnitelma ja tunnelma

Inspiraatiot

Lopuksi

Contents

Location

Why a Garden

Garden Hierarchies

Hidden Houses

Space

Structures

Transitions

Details

Contrasts

Edges

Differences in Elevation and Water

The Direction of Light and How the Garden Is Used

White nights

Colours, Forms and Other Stylistic Choices

Precision and Neatness

Untended Spaces

Earthworks

A Gardener Does Not Need to Know Many Plants

One's Own Spaces and the Spaces of Others

Master Plan and Atmosphere

Inspirations

Finally

Sijainti

Puutarhan sijaintia Suomessa voi pitää haastavana. Talvi on kylmä, pimeä ja lumipeitteinen, kesä lyhyt ja valoisa. Puutarha kehittyy täällä hitaasti. Maa on hapanta, paikoin kallioista, hiekkapitoista tai savista. Kasvivalikoima on rajallinen, ja vuodenaikojen vaihtelu dramaattista. Kevät tulee räjähtämällä: puutarhassa voi olla samaan aikaan paahtavaa hellettä, alkavaa kukintaa ja varjopaikkojen sulavia lumilaikkuja.

Location

The location of a garden in Finland can be considered challenging. Winter is cold, dark and covered in snow, while summer is short and intensely bright. A garden develops slowly here. The soil is acidic, and in many places rocky, sandy or heavy with clay. The range of suitable plants is limited, and the seasonal changes are dramatic. Spring arrives with a burst: in the garden you may have scorching heat, the first signs of flowering, and melting patches of snow in the shaded areas all at the same time.

Lohja sijaitsee boreaalisen vyöhykkeen eteläreunalla, niin sanotulla *boreal transition zone* -alueella. Sijainti on noin 600–700 km napapiirin eteläpuolella, mikä tarkoittaa selvästi pohjoista mutta ei subarktista ilmastoa. Lumipeite: keskimäärin noin 100 päivää vuodessa

Lohja is located at the southern edge of the boreal zone, within the *boreal transition zone*. The site lies approximately 600–700 km south of the Arctic Circle, placing it in a northern cold-temperate climate but clearly outside subarctic conditions. Snow cover: approximately 100 days per year

Miksi puutarha

Tätä puutarhakuvausta kirjoittaessani luin Timothy Snyderin kirjaa *Vapaudesta (On Freedom)*, (2024). Siinä hän käsittelee viittä toisiinsa liittyvää vapauden muotoa: täysivaltaisuutta, ennakoimattomuutta, liikkuvuutta, tosipohjaisuutta ja solidaarisuutta. Snyderin mukaan vapautta ei saavuteta poistamalla sen esteitä, vaan tekemällä valintoja ja toimimalla. Hänen kirjansa kertoo Itä-Euroopan historiasta ihmisten kautta, jotka ovat vaikuttaneet sen kulkuun. Teos tuntuu erityisen ajankohtaiselta nyt, kun seuraamme päivittäin Ukrainan ja muun Euroopan tekemiä valintoja Venäjän vuonna 2022 aloittaman hyökkäyssodan edelleen jatkuessa.

Vapauden muodot toteutuvat pienessä pohjoisessa puutarhassani selkeämmin kuin missään muussa elämäni osassa. Puutarhassa voin haastaa ja kyseenalaistaa auktoriteetteja, toimia epäsovinnaisesti ja onnistua tai epäonnistua ilman vakavia seurauksia. Samalla muista soveltaa vapautta muuhun elämään. Itse asiassa puutarhani menettäisi merkityksensä, jos toimisikin siellä arvattavilla tavoilla.

Monet puutarhaperiaatteeni — kuten vesien, ravinteiden ja muiden materiaalien kierrätys ja ekologinen käyttö, epäsovinnaiset tyylivalinnat, ahtaat tilat, rajatut näkymät ja korkeuserojen hyödyntäminen — olivat Suomessa melko uusia aloittaessani harrastukseni 1990-luvulla. Toki idolini Monty Don on soveltanut näitä periaatteita omassa puutarhassaan ja lukemattomissa upeissa puutarha-analyyseissään jo vuosikymmeniä. Kiitos Don!

Puutarhani sijaitsee alueella, jolla on tyypillisiä suomalaisia 1950-luvun pieniä ja vaatimattomia kesämökkejä. En ole antanut tuon ajan puutarhatyylin rajoittaa mielikuvitustani, vaikka sodanjälkeinen vaatimattomuus onkin jäänyt hallitsevaksi tunnelmaksi.

Why a Garden

While writing this description of my garden, I was reading Timothy Snyder's book *On Freedom* (2024). In it, he discusses five interconnected forms of freedom: full agency, unpredictability, mobility, factuality and solidarity. According to Snyder, freedom is not achieved by removing obstacles but by making choices and acting. His book tells the history of Eastern Europe through the people who have shaped its course. It feels particularly timely now, as we follow the daily choices made by Ukraine and the rest of Europe while Russia's invasion, begun in 2022, continues.

The forms of freedom become more tangible in my small northern garden than in any other part of my life. In the garden I can challenge and question authority, act unconventionally, and succeed or fail without serious consequences. At the same time, I remember to apply freedom to the rest of my life. In fact, my garden would lose its meaning if I behaved there in predictable ways.

Many of my gardening principles — such as recycling water, nutrients and other materials, ecological use of resources, unconventional stylistic choices, narrow spaces, framed views and the use of elevation — were still relatively new in Finland when I began this hobby in the 1990s. Of course, my idol Monty Don had been applying these principles in his own garden and in countless brilliant garden analyses for decades. Thank you, Don.

The garden is located in an area of small, modest summer cottages typical of 1950s Finland. I have not allowed the garden style of that era to limit my imagination, even though the post-war modesty has remained the dominant atmosphere.

Miksi ympäristöä pitäisi muokata puutarhaksi? Eikö sen voisi antaa olla ja kehittyä itseksensä? Tärkeä kysymys.

Täällä ei ollut paikkaa tuolille eikä pöydälle, ei lukunurkkausta eikä grillipaikkaa. Syy puutarhan luomiseen oli halu elää ja oleskella ulkona. Vähitellen aloin kiinnostua myös yllättävien tilojen ja näkymien rakentamisesta.

Why should the environment be shaped into a garden at all? Why not let it be and develop on its own? An important question.

There was no place here for a chair or a table, no corner for reading, no spot for a grill. The reason for creating a garden was the desire to live and spend time outdoors. Gradually, I also became interested in building surprising spaces and unexpected views.

Tässä puutarhassa on **testattu** yli kolmenkymmenen vuoden ajan **periaatteita**, jotka ovat sittemmin saaneet yhä enemmän huomiota:

- hulevesien ohjailu
- pengerrykset
- orgaanisen materiaalin kierrättäminen
- maaperän hiilipitoisuuden kasvattaminen
- pölyttäjistä huolehtiminen

Kaikki ei ole onnistunut.

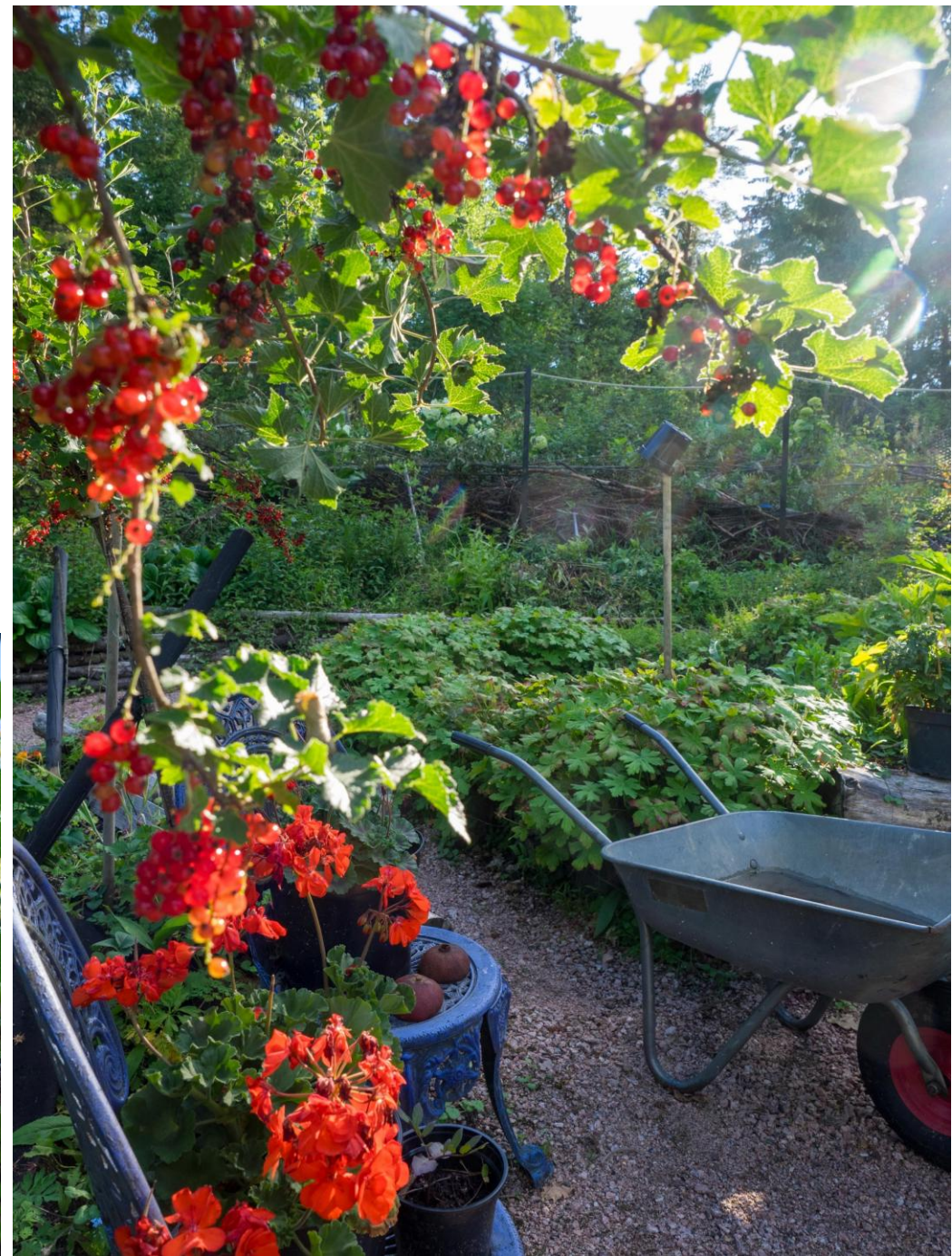
Hyötypuutarha ei esimerkiksi toimi aivan toivotulla tavalla.

In this garden, I have spent more than thirty years **testing principles** that have since gained increasing attention:

- directing stormwater
- building terraces and embankments
- recycling organic material
- increasing the soil's carbon content
- supporting pollinators

Not everything has succeeded. The kitchen garden, for example, does not work quite as as I had hoped.

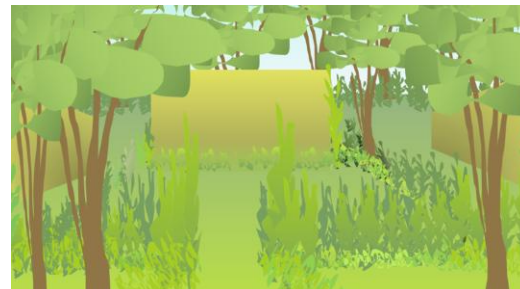
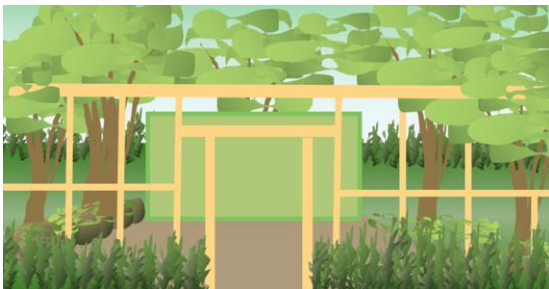
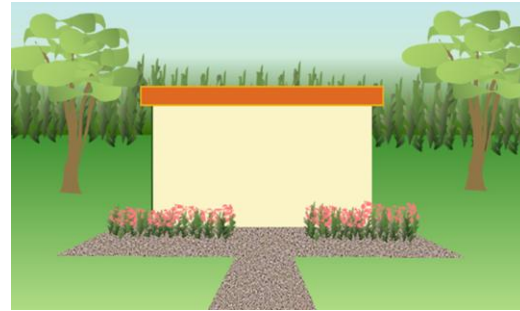
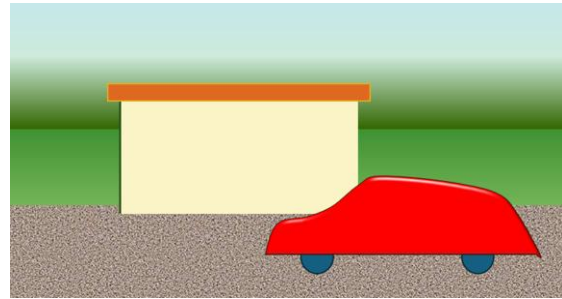
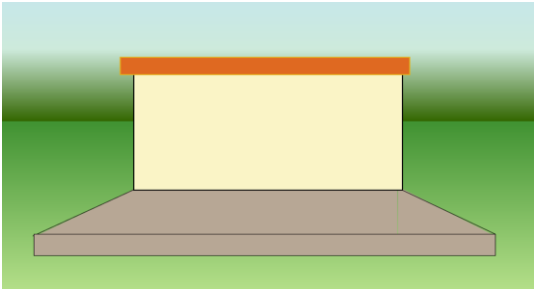

Puutarhan hierarkiat

Perinteisessä puutarhassa hierarkia on selkeä. **Päärakennus** on keskiössä ja hallitsee ympäristöä. **Terassi** sijoittuu yleensä toiseksi, heti talon jälkeen. Se on usein korotettu ja näkyvä, lähes laiturimainen rakenne. **Auto** saattaa kilpailla terassin kanssa kakkossijasta — usein tahattomasti, ilman sen kummempaa päätöstä. Se vain sattuu tulemaan parkkeeratuksi talon eteen. Kolmantena hierarkiassa on usein rakennusta korostava **kukkapenkki**. Tätä perinteistä hierarkiaa voidaan haastaa monella tavalla. Tässä puutarhassa rakennusten välinen tila on nostettu hierarkiassa korkeimmalle tasolle, rakennusten yläpuolelle. Aikana, jolloin rakennuksia on pidetty erityisen arvokkaina, ajatus olisi saattanut tuntua oudolta. Nykyään rakennuksia on kaikkialla — näemme niitä liikaakin. Niiden välinen tila, ympäristö, on noussut yhä arvostetummaksi. Nyt olisi aika kääntää suunnitteluperiaatteet uusiksi: **piilotetaan talot**.

Garden Hierarchies

In a traditional garden, the hierarchy is clear. **The main building** is at the centre and dominates its surroundings. **The terrace** usually comes second, immediately after the house. It is often raised and highly visible, almost like a small pier. **The car** may compete with the terrace for second place — often unintentionally, without any real decision behind it. It simply ends up being parked in front of the house. Third in the hierarchy is often a **flowerbed placed** to emphasise the building. This traditional hierarchy can be challenged in many ways. In this garden, the space *between* the buildings has been elevated to the highest level in the hierarchy, above the buildings themselves. At a time when buildings were considered especially valuable, this idea might have seemed strange. Today, buildings are everywhere — we see too many of them. The space between them, the environment, has become increasingly appreciated. It is time to turn the design principles upside down: **hide the houses**.

Piilotetut talot

Täällä rakennukset sulautuvat osaksi kokonaisuutta. Julkisivut toimivat puutarhan tilojen seininä, tai ne on upotettu kasvuston sekaan pieniksi yksityiskohdiksi.

Espanjalaisessa, meksikolaisessa, pohjoisafrikkalaisessa, intialaisessa ja japanilaisessa puutarhakulttuurissa sisä- ja ulkotilojen yhdistämisellä on tuhansien vuosien perinteet. Turistiesitteissä palatsit nostetaan etusijalle, mutta paikan päällä — esimerkiksi Espanjassa Granadan upeassa Alhambrassa ja Sevillan kuninkaallisessa palatsissa (Real Alcázar de Sevilla) — sisä- ja ulkotilat sulautuvat toisiinsa. Niissä kulkiessa ei aina voi olla varma, onko sisällä vai ulkona. Tunnelma on epätodellinen.

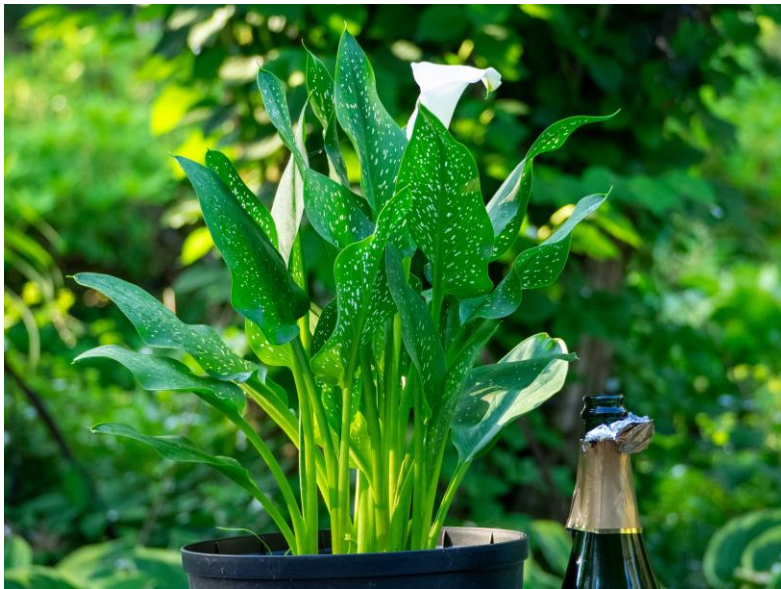
Perinteisissä suomalaisissa

taloissa jako sisä- ja ulkotilaan on jyrkkä. Sen muodostavat ulko-ovi, rappunen ja mahdollinen kuisti. Eteläisissä kulttuureissa siirtymätiloja voi olla puoli tusinaa. Suomalaista ja ylipäätään pohjoismaista tapaa perustellaan käytännöllisyydellä ja kylmällä ilmastolla. Molemmat ovat huonoja perusteluja. Ulkotila on halpaa rakentaa, ja sille on kesällä runsaasti käyttöä.

Hyvien ulkotilojen myötä osa elämästä siirtyy ulos, ja samalla myös sisätilojen laatu sekä suhteet naapureihin paranevat. Ulkotiloissa voi olla yksityisiä, puolijulkisia ja julkisia osia. Täällä naapurit käyttävät joitakin puutarhan polkuja kulkiessaan järven rantaan tai tavatessaan toisiaan. Kahvit, drinkit ja illalliset syntyvät spontaanisti. Tieto kulkee. Yhteisöllisyys luo erityistä turvallisuuden tunnetta. Lukemattomissa elämän tilanteissa naapuriapu — sekä käytännöllinen että henkinen — on ollut ensiarvoisen tärkeää.

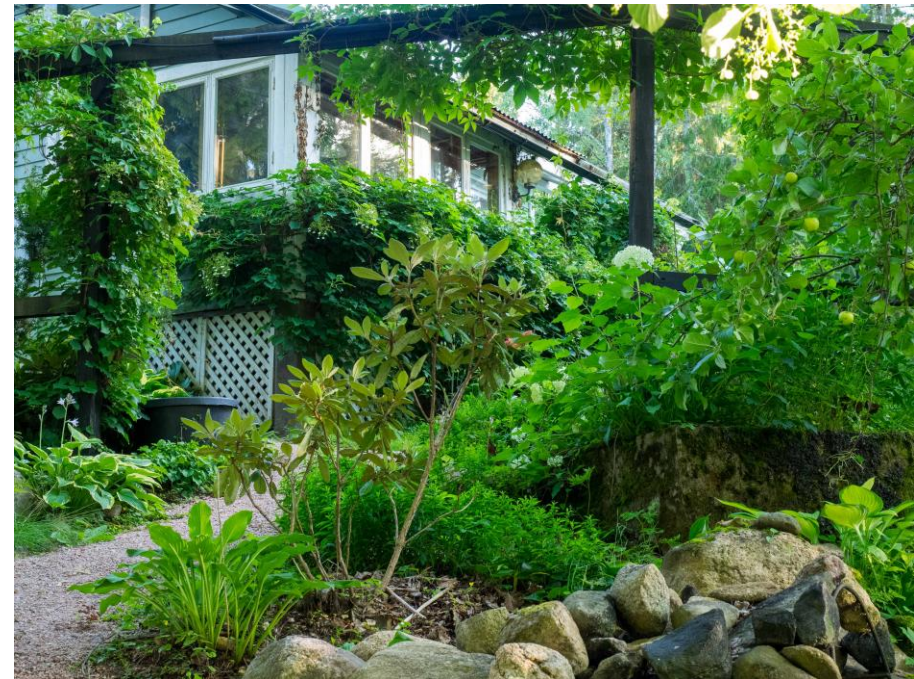
Kiitos naapureille!

Hidden Houses

Here, the buildings blend into the whole. Their façades act as the walls of garden spaces, or they are embedded in the vegetation as small details.

In Spanish, Mexican, North African, Indian and Japanese garden cultures, the integration of indoor and outdoor spaces has thousands of years of tradition. Tourist brochures highlight the palaces, but on site — for example in the magnificent Alhambra in Granada or the Royal Alcázar of Seville — the interior and exterior merge seamlessly. As you move through them, it is not always clear whether you are inside or outside. The atmosphere is dreamlike.

In traditional Finnish houses, the division between indoor and outdoor space is sharp. It is defined by the front door, the step and perhaps a porch. In southern cultures, there may be half a dozen transitional spaces. The Finnish — and more broadly Nordic — approach is often justified by practicality and the cold climate. Both are poor arguments. Outdoor space is inexpensive to build, and in summer it is used extensively. With good outdoor spaces, part of life moves outside, and at the same time the quality of indoor spaces and relationships with neighbours improve.

Outdoor areas can include private, semi-public and public parts. Here, neighbours use some of the garden paths when walking to the lake or meeting one another. Coffee, drinks and dinners happen spontaneously. Information flows. The sense of community creates a particular feeling of safety. In countless life situations, help from neighbours — both practical and emotional — has been essential.

Thank you, neighbours!

Terassi on upotettu osin loivaan rinteeseen. Se on pengerryksen rajaama, lähes suljettu huonemainen tila, josta avautuu korkeiden pensaiden kehystämiä ikkunamaisia näkymiä muuhun puutarhaan. Taidetta ja peilejä on sijoitettu rakennuksen ulkoseinälle jopa enemmän kuin sisäseinille.

Terassi kätkee arkielämän väistämättömät tavarat — astiat, kirjat, lehdet, huovat, kengät, työkalut ja muun roinan, jonka on hyvä pysyä poissa näkyvistä.

The terrace is partly set into a gentle slope. It is enclosed by a retaining wall, forming an almost room-like space from which window-like views open into the rest of the garden, framed by tall shrubs. Art and mirrors have been placed on the exterior wall of the building — in fact, more of them than on the interior walls.

The terrace hides the inevitable objects of everyday life — dishes, books, newspapers, blankets, shoes, tools and all the other clutter that is best kept out of sight.

Kukkapenkkiin valitaan perinteisesti näyttäviä, kukkivia kasveja. Täällä vaatimattomat, sitkeät kasvit on nostettu ruukkuistutuksilla katseenvangitsijoiksi. Ruukut on sijoitettu epätavallisesti muun istutuksen sekaan. Esimerkiksi raparperi, vuorenkilpi, ruusujuuri ja kurjenpolvi talvehtivat ruukuissa ja tarjoavat helppohoitaisia, näyttäviä ja värikkäitä yksityiskohtia heti kasvukauden alussa.

Samaa periaatetta on sovellettu myös Helsingin vanhassa keskustassa sijaitsevassa kaupunkitalossa.

A traditional flowerbed is usually filled with showy, blooming plants. Here, modest and resilient plants have been elevated into focal points by planting them in pots. The pots are placed in unconventional ways, tucked among the other plantings. Rhubarb, bergenia, roseroot and cranesbill, for example, overwinter in their pots and provide easy-care, striking and colourful details right at the beginning of the growing season.

The same principle has been applied in an old townhouse in the centre of Helsinki.

Ruusujuuri talvehtii
Suomessa lähes missä
tahansa — jopa pöydän
päällä ilman ruukkua.

Roseroot can
overwinter almost
anywhere in Finland
— even on top of a
table without a pot.

Nurmikenttä jää usein taustamateriaaliksi, puiden ja pensaiden väliin hierarkian alimmalle tasolle. Näin ei kuitenkaan tarvitse olla. Harkitun sijoittelun, muodon ja rajauksen avulla pienikin nurmikenttä voi olla puutarhan keskeisin elementti.

Tämä nurmikenttä on paikka, jossa viisi tärkeintä polkua yhtyvät. Naapurit kulkevat usein sen poikki ja saattavat pysähtyä istuskelemaan, joskus omine eväineen. Hyvä näin — ja hyvä paikka istuskella. Nurmikenttä on puutarhan julkisin tila.

A lawn often ends up as background material, placed between trees and shrubs at the lowest level of the hierarchy. It does not have to be that way. With thoughtful placement, shape and boundaries, even a small lawn can become the central element of a garden.

This lawn is the place where five important paths meet. Neighbours often walk across it and may stop to sit for a while, sometimes bringing their own snacks. That is as it should be — and it is a good place to sit. The lawn is the most public space in the garden.

Tila

Tila on paikka, joka erottuu jollakin tavalla viereisestä paikasta. Jännittävä puutarha rakentuu tiloista, jotka yllättävät kulkijan tunnelmallaan ja yksityiskohdillaan. Ne yllättävät myös puutarhurin itsensä: kasvien kehittyminen sekä vuorokauden- ja vuodenajat muuttavat tiloja jatkuvasti.

Space

A space is a place that is in some way distinct from the place beside it. An engaging garden is built from spaces that surprise the visitor with their atmosphere and details. They also surprise the gardener: as plants grow and as the time of day and the seasons change, the spaces are in constant transformation.

Rakenteet

Tilat erottuvat toisistaan rakenteiden, kasvien, korkeuserojen, pengerrysten, maapohjan materiaalien tai vaikeammin määriteltävän tunnelman avulla. Tilojen rajaajina voivat toimia pensaas, rakenteet, kivimuurit sekä oksista ja puutarhajätteestä kootut lahoaidat, jotka vuosien mittaan kasvavat massiivisiksi muureiksi.

Materiaaleja löytyy sekä maan alta että päältä.

Korkeuserot ja valo tehostavat vaikutelmaa: toisella puolella valo, toisella varjo.

Structures

Spaces are distinguished from one another through structures, plants, differences in elevation, terraces, ground materials or by a more elusive sense of atmosphere. The boundaries of a space can be formed by shrubs, built structures, stone walls, or by decaying fences made from branches and garden waste, which over the years grow into massive walls.

Materials are found both underground and above ground.

Elevation and light amplify the impression: light on one side, shadow on the other.

Siirtymät

Siirtymät tilasta toiseen ja näkymien vaiheittainen avautuminen yllättävät ja luovat vaikutelman todellista suuremmasta kokonaisuudesta. Syksyllä, kun lehdet putoavat ja näkymät avautuvat, puutarha näyttää yllättävän pieneltä.

Sisätiloissa tilojen avaaminen yleensä laajentaa vaikutelmaa, mutta puutarhassa vaikutus on päinvastainen. Puutarhassa katto on aina korkealla. Mikään ei ahdistu.

Transitions

Transitions from one space to another, and the gradual unfolding of views, create surprise and give the impression of a whole that is larger than it really is.

In autumn, when the leaves fall and the views open up, the garden suddenly appears surprisingly small.

Indoors, opening up spaces usually makes them feel larger, but in a garden the effect is the opposite. Outdoors, the ceiling is always high. Nothing presses in.

Yksityiskohdat

Tiloihin kannattaa rakentaa yllätyksiä: epätodennäköisiä katseenvangitsijoita, jotka löytyvät vasta sisällä, porttien takaa tai polkujen mutkissa. Sekavan vaikutelman välttämiseksi värejä ja materiaaleja on rajoitettu; täällä ne ovat betoni, punasaviruukut sekä sinivihreä keraami ja lasi.

Yksityiskohdissa villit kokeilut ja kierrätysmateriaalit tuottavat kiinnostavan lopputuloksen. Niihin ei kannata suhtautua kovin vakavasti — yksityiskohtia voi poistaa ja lisäillä ilman suuria ponnistuksia tai tappioita.

Details

It is worth creating surprises within the spaces: unlikely focal points that reveal themselves only once you step inside, behind gates or around bends in the path. To avoid a cluttered impression, the colours and materials have been limited; here they are concrete, terracotta pots and blue-green ceramics and glass.

In the details, bold experiments and recycled materials produce interesting results. They are not to be taken too seriously — details can be removed or added without great effort or loss.

Ataami

Adam

Eeva

Eve

Dionysos

Jäännöspala metallilevyn
laserleikkauksesta

A scrap piece from
laser-cut sheet metal

”Modigliani”

”Picasso”

The Lady

Kontrastit

Kontrastia luovat pinnat selkeyttävät näkymiä ja tuovat kasvit esiin. Luonnossa veden pinta tai sileä kallio toimivat luontevina vastapareina. Tässä puutarhassa näitä ei ollut valmiina, joten kontrasteja luovat rakennetut terassit, polut ja nurmialueet.

Contrasts

Surfaces that create contrast clarify the views and make the plants stand out. In nature, the surface of water or smooth bedrock provides natural counterparts. This garden had none of those to begin with, so the contrasts are created by built terraces, paths and lawn areas.

Nurmikenttä on pidetty yhtenäisenä. Sitä ei ole pilkottu pensailla eikä puilla, jotka moninkertaistaisivat rajausten määrän ja hankaloittaisivat huoltoa.

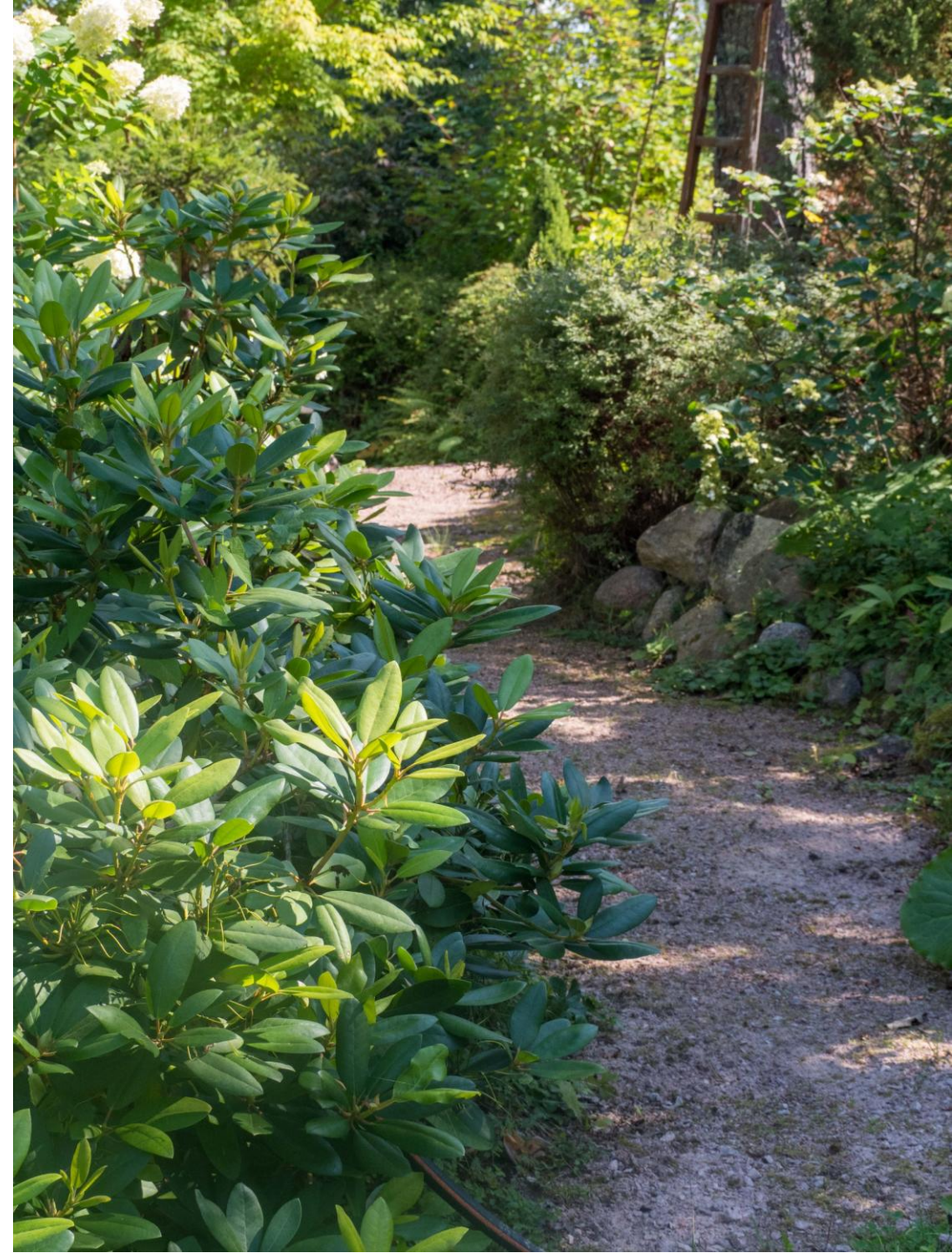
The lawn has been kept as one continuous surface. It has not been broken up with shrubs or trees, which would multiply the number of boundaries and make maintenance more difficult.

Rajaukset

Kontrastit tehostuvat rajausten avulla. Rajauksia ovat esimerkiksi istutusalueiden, polkujen ja nurmikenttien reunat. Ne ovat näyttäviä, mutta vaativia: niihin kertyy helposti lehtiä, sammalta, siemeniä ja rikkakasveja, ja ilman huoltoa rajaukset häviävät vähitellen. Siksi niitä kannattaa käyttää harkiten.

Riviin asetetut kivet ovat erityisen hankalia — ne sekä keräävät rikkakasveja että vaikeuttavat niiden kitkentää. Jos kiviä käytetään rajauksena, ne kannattaa latoa selkeäksi muuriksi. Lauta toimii yllättävän hyvin, samoin maan sisään upotetut reunamateriaalit.

Edges

Contrasts become more effective when reinforced by edges. Edges include, for example, the edges of planting areas, paths and lawns. They are striking but demanding: leaves, moss, seeds and weeds accumulate easily, and without maintenance the edges gradually disappear. For this reason, they should be used intentionally.

A row of stones is particularly troublesome — it both collects weeds and makes them harder to remove. If stones are used as edges, they are best laid as a clear wall. A wooden board works surprisingly well, as do edging materials sunk into the ground.

Korkeuserot ja vesi

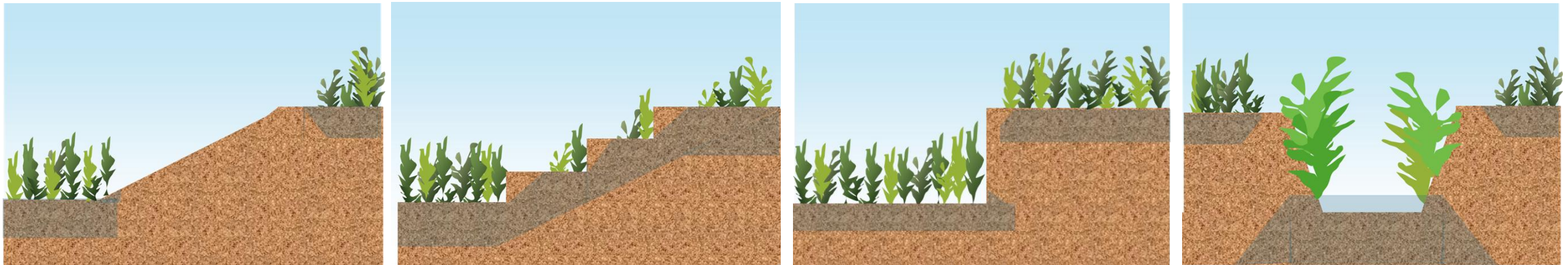
Korkeuseroja pidetään yleensä haasteellisina, koska ne tekevät puutarhan rakentamisesta työläämpää kuin tasamaalla. Niitä ei kuitenkaan kannata pelätä. Ne tarjoavat mahdollisuuksia, joita tasamaalla ei ole: näkymät vaihtelevat ylhäältä alas ja alhaalta ylös, ja pengertämällä syntyy erilaisia tiloja lähes itsestään. Polut ja portaat ovat mielenkiintoisempia kuin tasamaalla, ja upotetut alueet tuovat puutarhaan oman luonteensa. Hulevesien ohjailulla voidaan lisäksi luoda erityyppisiä kasvuympäristöjä.

Suomessa sataa vuosittain noin 70 senttimetriä vettä. Se on merkittävä määrä ja tulee puutarhurille lahjana joka vuosi. Puutarhuri voi itse päättää, mitä lahjallaan tekee. Perinteisesti lumien sulamisvesi on johdettu ojia pitkin nopeasti vesistöihin, koska kevätkylvöt, talojen perustukset ja hiekkateiden kunto kärsivät liiasta kosteudesta. Vesien mukana ravinteita kulkeutuu Itämereen, joka kärsii vakavasti liiallisesta ravinnekuormasta.

Elevation and Water

Differences in elevation are often seen as a challenge, because they make garden construction more laborious than on flat ground. But they are nothing to fear. They offer possibilities that flat terrain cannot: views shift from high to low and low to high, and terracing creates distinct spaces almost by itself. Paths and stairs become more interesting than on level ground, and sunken areas give the garden a character of their own. By directing stormwater, it is also possible to create different types of growing environments.

In Finland, about 70 centimetres of rain falls each year. It is a significant amount — a gift to the gardener every year. The gardener can decide what to do with that gift. Traditionally, meltwater has been channelled quickly into waterways through ditches, because spring sowing, building foundations and gravel roads suffer from excess moisture. As the water flows away, nutrients are carried into the Baltic Sea, which is severely affected by nutrient overload.

Jos kosteuden paikalliset riskit hallitaan, vuotuinen sademäärä siihen liuenneine ravinteineen voidaan pitää puutarhassa. Vesi poistuu kasvien kautta haihtumalla ja ravinteet jäävät kasvien käyttöön. Kastelun ja lannoituksen tarve vähenee. Nuoret taimet, ruokkuistutukset ja nurmikenttä vaativat edelleen hoitoa, mutta muuten puutarha on kehittymässä vuosi vuodelta hoitovapaaksi.

If the local risks of moisture are managed, the annual rainfall — along with its dissolved nutrients — can be retained in the garden. Water leaves through plant transpiration, and the nutrients remain available to the plants. The need for irrigation and fertilisation decreases. Young seedlings, potted plantings and the lawn still require care, but otherwise the garden is gradually becoming maintenance-free, year by year.

Vesi voidaan ohjata painanteisiin tai pysäyttää pengerrysten avulla. Rinteessä pienikin pengerrys voi muuttaa kasvuolosuhteet mahdolltomista erinomaisiksi. Tässä puutarhassa pengerryksiä on kaikkialla. Hoidetut alueet on jo lähes kokonaan pengerretty, ja monet pengerryksistä ovat huomaamattomia, kasvuston peittämiä. Tämä puutarha on sadepuutarha.

Rinnepuutarhassa kulkuväylien muotoon kannattaa kiinnittää huomiota. Ne on hyvä muotoilla niin, ettei vesi kulje polkuja pitkin alaspäin, vaan ohjautuu polkujen reunoille. Näin vesi pysyy puutarhassa ja polkujen pintamateriaali paikallaan.

Etelä-Euroopassa pengerryksillä on pitkät perinteet. Viljelysaluilla jokainen sadepisara pyritään imeyttämään maaperään maisemaa halkovien vaakatasoisten pengerrysten avulla, ja ne tuovat maisemaan oman kulttuurisen piirteensä.

Water can be directed into depressions or held back with terraces. On a slope, even a small terrace can turn impossible growing conditions into excellent ones. In this garden, terraces are everywhere. The maintained areas are now almost entirely terraced, and many of the terraces are subtle, hidden beneath vegetation. This garden is a rain garden.

In a sloping garden, the shape of the paths deserves attention. They are best formed so that water does not run down along them but is guided to their edges. This keeps the water in the garden and the path surfaces in place.

In southern Europe, terracing has a long tradition. In agricultural landscapes, every raindrop is encouraged to infiltrate the soil through horizontal terraces that cut across the terrain, giving the landscape its distinctive cultural character.

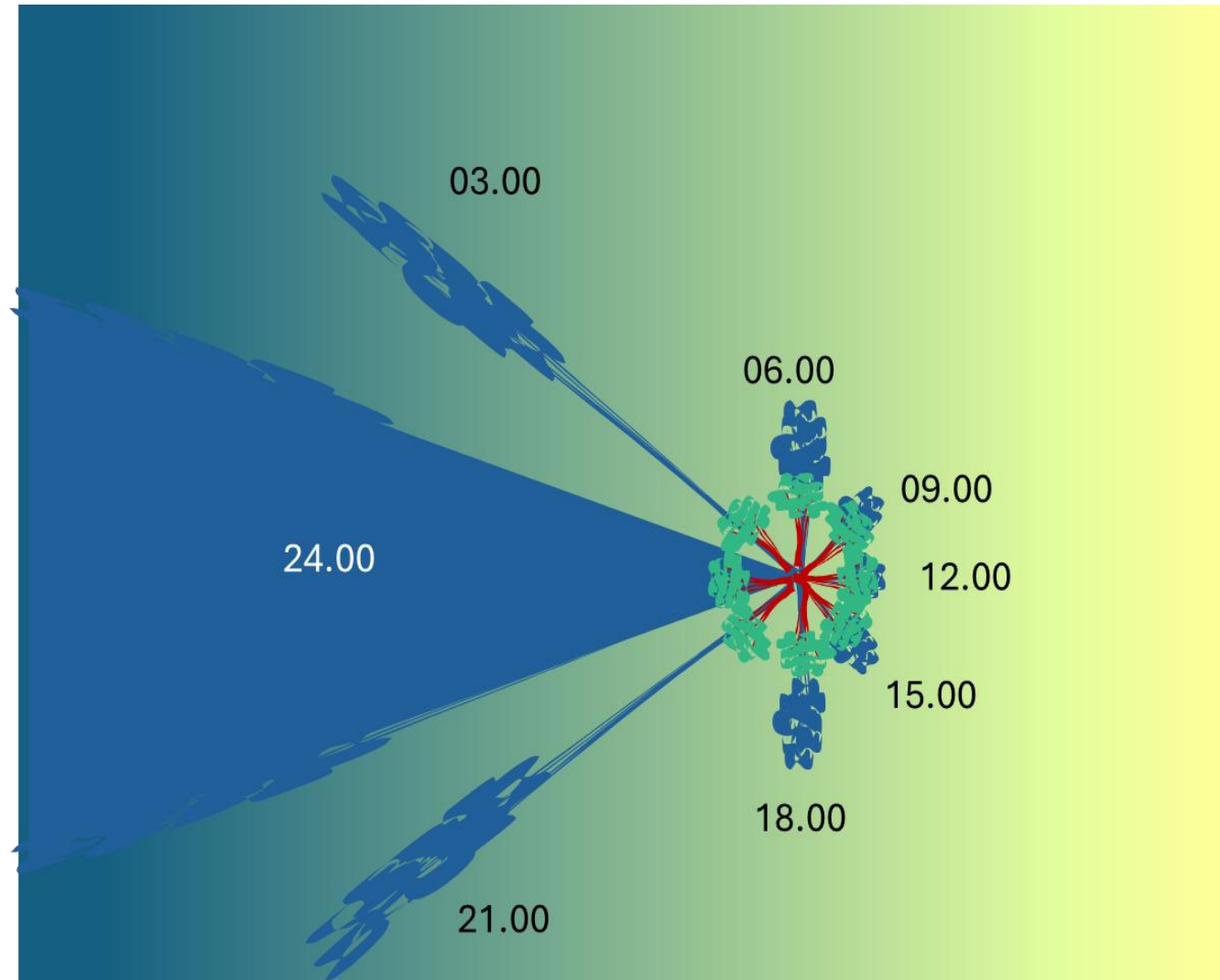
Valon suunta ja puutarhan käyttö

Aurinko on armoton. Sen kulku ei muutu ihmisen eikä kasvien toiveiden mukaan. Valon suunta vaihtuu aamusta iltaan ja sen korkeus keväästä syksyyn. Puutarhan suunnittelussa ei auta muu kuin mukautua. Terassilla ei voi nauttia ilta-auringosta, jos ilta-aurinko ei osu sinne. Keskikesällä tarvitaan myös varjoa, sillä paahde voi olla rasittavaa jopa Suomessa. Avoin, golfkenttämäinen puutarha tarjoaa aurinkoa, mutta ei varjoa, ei tuulensuojaa eikä juuri visuaalista kiinnostavuutta. Valo onkin yksi puutarhan suunnittelun tärkeimmistä lähtökohdista.

Etelä-Suomessa keskikesällä keskipäivän varjo on maan pinnalla suunnilleen yhtä pitkä kuin esine, joka varjon heittää. Muina aikoina varjo on pidempi – elokuun lopussa noin kaksinkertainen keskikesään verrattuna. Valo vaikuttaa olennaisesti siihen, mihin kasvit, oleskelupaikat ja kulkureitit kannattaa sijoittaa.

Valkeat yöt

Etelä-Suomessa keskikesällä aurinko laskee horisontin alapuolelle, mutta valo ei katoa kokonaan. Keskiyökin on valoisa ja hyvä aika puutarhassa kuljeskeluun. Värit ja kontrastit muuttuvat: valkoinen ja keltainen korostuvat lähes epätodellisella tavalla, kuin ne valaisisivat itse itsensä. Parasta on, että yksityiskohdat painuvat taka-alalle ja suuret linjat korostuvat. Yö on parasta aikaa uuden suunnittelulle.

The Direction of Light and the Use of the Garden

The sun is unforgiving. Its path does not change according to the wishes of people or plants. The direction of light shifts from morning to evening, and its height changes from spring to autumn. In garden design, there is no choice but to adapt. You cannot enjoy the evening sun on a terrace if the evening sun does not reach it. In midsummer, shade is also needed, as the heat can be tiring even in Finland. An open, golf-course-like garden offers sunlight but no shade, no shelter from the wind, and very little visual interest. Light is one of the most important starting points in garden design.

In southern Finland at midsummer, the midday shadow on the ground is roughly the same length as the object casting it. At other times, the shadow is longer — by late August, about twice as long as in midsummer. Light has a decisive influence on where plants, seating areas and pathways should be placed.

White nights

Sun In southern Finland at midsummer, the sun dips below the horizon, but the light never disappears entirely. Even midnight is light, and it is a wonderful time to wander through the garden. Colours and contrasts shift: white and yellow stand out in an almost unreal way, as if they were glowing from within. Best of all, the details fade into the background and the larger lines come forward. Night is the best time for new ideas to take shape.

Värit, muodot ja muut tyylivalinnat

Värien ja muotojen suhteen kannattaa tehdä tietoisia valintoja: kaarevat vai suorat linjat, pyöreät vai kulmikkaat yksityiskohdat. Tässä puutarhassa on valittu kaarevat muodot ja pyöreät yksityiskohdat. Maan muodot ja rakennusten sijoittelu sulkevat käytännössä suorakulmaiset ratkaisut pois.

Suhde väreihin on henkilökohtainen: toiset kiinnittävät niihin huomiota jatkuvasti, toiset eivät juuri lainkaan. Tosiasia on, että kaikki värit näkyvät – myös ne, joita ei ole tarkoitettu näkyviksi, kuten puutarhavälineet, letkut, kottikärryt, lapiot, vadit, ruukut, astiat, kirjat ja elektroniikka.

Tässä puutarhassa **väreiksi** on valittu limenvihreä, turkoosi ja koboltinsininen. Kukissa on sallittu kirkkaita aksenttivärejä. Musta toimii hyvänä taustavärinä, sillä se häviää luontoon hyvin. Valitettavasti mustia letkuja, verkkoja ja reunanauhoja on huonosti saatavilla – ne ovat usein vihreitä. Lienee yleinen harhaluulo, että vihreä sulautuu puutarhaan paremmin. Näin ei todellakaan tapahdu: vihreä väri on erittäin näkyvä.

Kun väriskaala on valittu, sitä kannattaa noudattaa myös pienissä yksityiskohdissa, kuten astioissa ja tekstiileissä, joita väistämättä kertyy terassille. Fiskarsin työkalujen oranssi väri on häiritsevä mutta siedettävä, koska se helpottaa työkalujen löytymistä maastosta.

Colours, Forms and Other Style Choices

When it comes to colours and forms, it is worth making deliberate choices: curved or straight lines, round or angular details. In this garden, curved shapes and rounded details were chosen. The contours of the land and the placement of the buildings practically ruled out rectangular solutions.

Our relationship with colour is personal: some people notice colours constantly, while others barely register them. The fact remains that all colours are visible — including those not meant to be seen, such as garden tools, hoses, wheelbarrows, shovels, tubs, pots, containers, books and electronics.

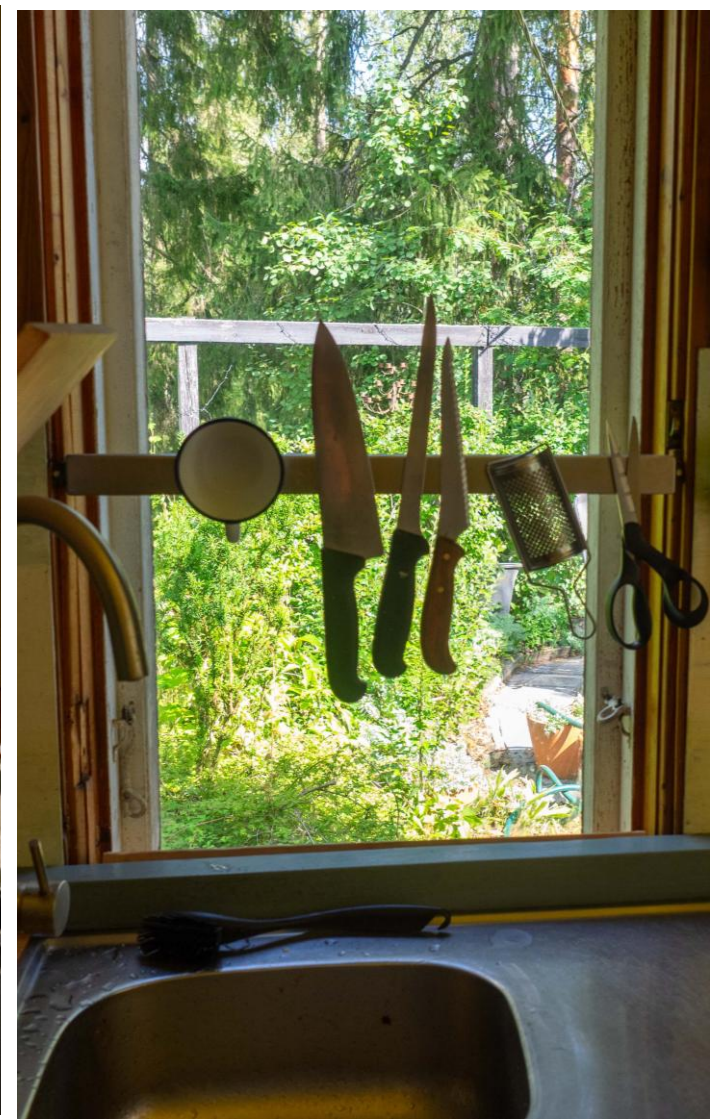
In this garden, the **chosen colours** are lime green, turquoise and cobalt blue. Bright accent colours are allowed in the flowers. Black works well as a background colour because it disappears into the landscape. Unfortunately, black hoses, nets and edging materials are hard to find — they are often green. There seems to be a common misconception that green blends into the garden better. It absolutely does not: green is highly visible.

Once the colour palette has been chosen, it is worth following it even in the small details, such as dishes and textiles that inevitably accumulate on the terrace. The orange colour of Fiskars tools is distracting but tolerable, because it makes the tools easier to find in the vegetation.

Keittiö ei ole kaukana puutarhasta. **The kitchen** is not far from the garden.

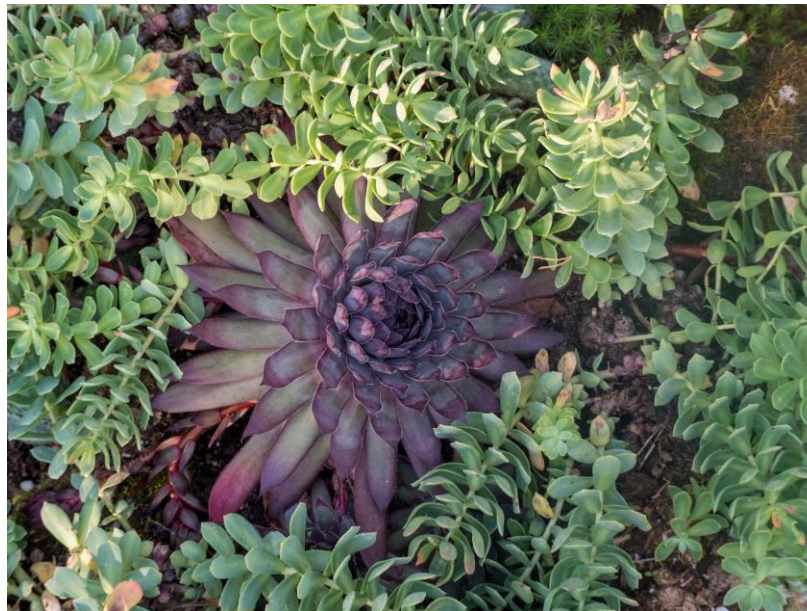
Yksi keskeinen valinta liittyy **minimalismin ja maksimalismin** välille. Lähtökohta määräytyy usein rakennuksen arkkitehtuurista. Perinteisen pohjoismaisen minimalistisen arkkitehtuurin perusmuoto on valkoinen tai musta laatikko, joka luo upean kontrastin villille kasvustolle. Puutarhan tyylinä loppuun viety tiukka minimalismi edellyttäisi luonnon rajoittamista: sileää, huolellisesti hoidettua nurmikenttää, laiturimaista terassia tai murske- tai laattapintaa sekä tiukasti rajattuja istutuksia. Minimalistinen tyyli on muodissa. Tässä puutarhassa ei tehty selkeää valintaa, ja vuosien mittaan tyyli on muuttunut monimuotoisemmaksi.

Luonto on luonteeltaan maksimalistinen: yksittäisessäkin kasvilajissa on runsaasti vaihtelua, ja kasvusto muodostaa etäältä katsottuna oman estetiikkansa. Läheltä näkyvät kasvin yksityiskohdat – lehtien muodot, värit ja suonitus.

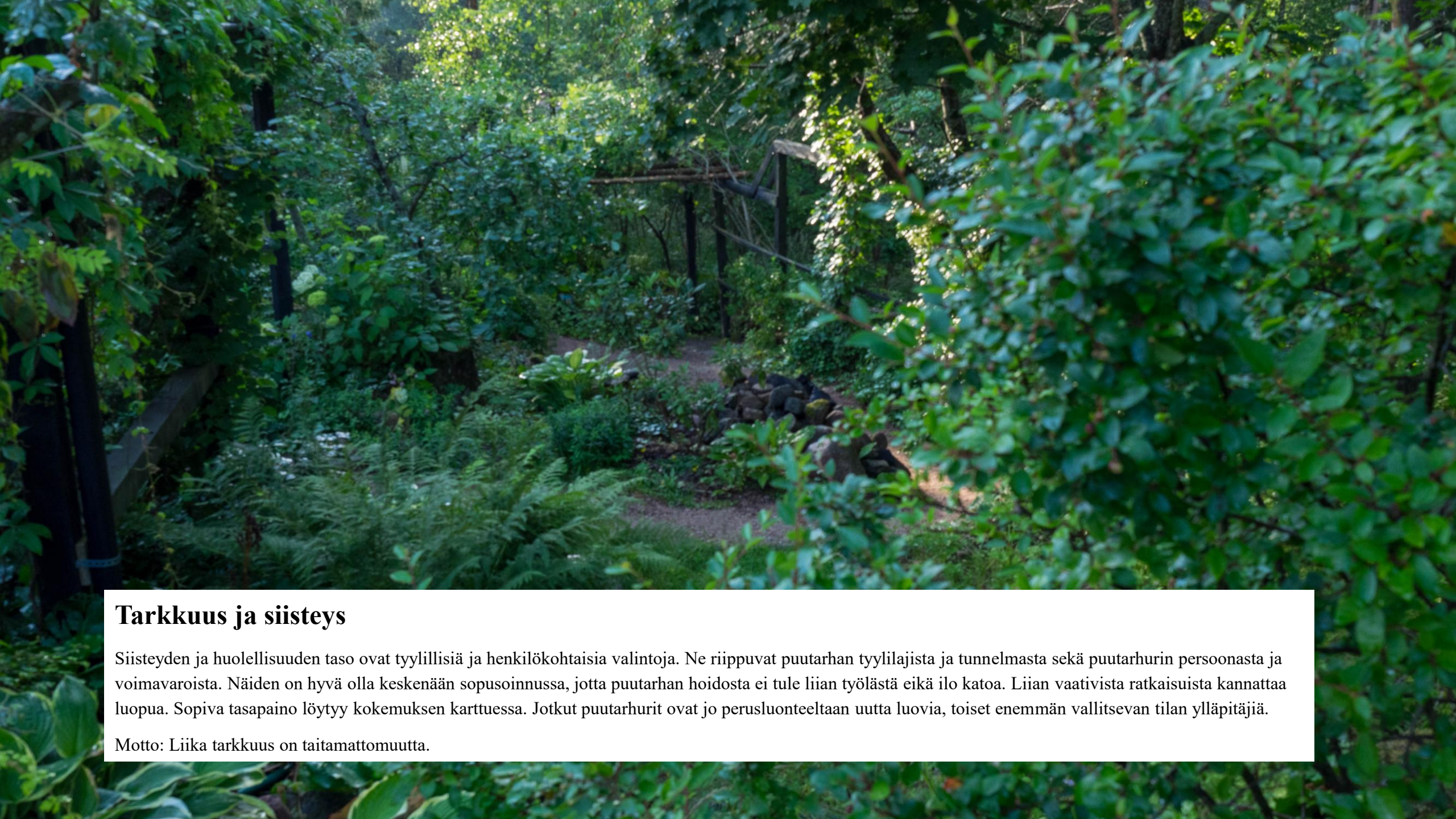

One key choice concerns the spectrum between **minimalism and maximalism**. The starting point is often determined by the architecture of the building. In traditional Nordic minimalist architecture, the basic form is a white or black box that creates a striking contrast with wild vegetation. As a garden style, strict minimalism would require limiting nature: a smooth, carefully maintained lawn, a deck-like terrace or a gravel or paved surface, and tightly defined plantings. Minimalism is fashionable. In this garden, no clear choice was made, and over the years the style has become more diverse.

Nature itself is maximalist by character: even a single plant species shows great variation, and from a distance the vegetation forms its own aesthetic. Up close, the details of the plant become visible — the shapes, colours and veining of the leaves.

A lush garden scene with a dirt path, ferns, and a wooden trellis structure in the background.

Tarkkuus ja siisteys

Siisteyden ja huolellisuuden taso ovat tyylillisiä ja henkilökohtaisia valintoja. Ne riippuvat puutarhan tyylilajista ja tunnelmasta sekä puutarhurin persoonasta ja voimavaroista. Näiden on hyvä olla keskenään sopusoinnussa, jotta puutarhan hoidosta ei tule liian työlästä eikä ilo katoa. Liian vaativista ratkaisuista kannattaa luopua. Sopiva tasapaino löytyy kokemuksen karttuessa. Jotkut puutarhurit ovat jo perusluonteeltaan uutta luovia, toiset enemmän vallitsevan tilan ylläpitäjiä.

Motto: Liika tarkkuus on taitamattomuutta.

Precision and Neatness

The level of neatness and attention to detail is a stylistic and personal choice. It depends on the garden's character and atmosphere, as well as the gardener's personality and available energy. These should be in harmony so that maintaining the garden does not become too demanding and the joy is not lost. Overly ambitious solutions are worth abandoning. The right balance emerges with experience. Some gardeners are naturally inclined to create new things, while others are more focused on maintaining what already exists.

Motto: Too much precision is a form of ineptitude.

Hoitamattomat tilat

Osa puutarhasta on luonnontilaisia. Siellä vältetään liikkumista, jotta alueet pääsevät kehittymään vuosien kuluessa ja vuodenaikojen vaihdellessa. Siirtymä hoidetusta alueesta hoitamattomaan voi olla erityisen vaikuttava — paikka, jossa rehottava luonto ja puutarhurin visio kohtaavat. Sinne kannattaa sijoittaa kasveja, jotka pärjäävät ilman hoitoa, mutta eivät kuitenkaan leviä luontoon hallitsemattomasti.

Untended Areas

Part of the garden is left in a natural state. These areas are avoided in everyday use so they can develop over the years and through the changing seasons. The transition from a maintained area to an untended one can be especially striking — a place where wild nature and the gardener's vision meet. It is worth planting species that can thrive without care but do not spread uncontrollably into the surrounding landscape.

Maatyöt

Puutarhan olennaiset osat – terassit, kulkureitit, nurmikentät, istutukset sekä kaikkien perustukset – sijaitsevat pääosin maan alla. Uuden puutarhan rakentaminen on pääosin maansiirtotyötä: monipuolista, melko raskasta liikuntaa. Työn jälki näkyy heti ja lisää motivaatiota. Päivä kannattaa aloittaa kevyellä lämmittelyllä, kuten haravoinnilla tai kitkennällä, ja siirtyä vähitellen raskaampiin tehtäviin. Keväällä on hyvä arvioida omaa kuntoa ja huolehtia lihaskunnosta myös talvikaudella. Palautumiselle ja puutarhan ihailulle on annettava riittävästi aikaa.

Puutarhan alkuvaiheessa maansiirtokoneet voivat olla tarpeen, mutta valmiimmassa puutarhassa ne aiheuttaisivat helposti vahinkoa. Koneiden kulkureitit voivat olla kokonaan suljettuja – kaivinkone ei kuulu terassille eikä ruusupenkkiin.

Earthworks

The essential parts of a garden — terraces, pathways, lawns, plantings and their foundations — are located mainly below the surface. Building a new garden is mostly earthmoving: varied, fairly strenuous physical work. The results are visible immediately, which is motivating. It's best to start the day with a light warm-up, such as raking or weeding, and gradually move on to heavier tasks. In spring, it's wise to assess your own fitness and maintain muscle strength during the winter as well. Time for recovery — and for admiring the garden — is essential.

In the early stages of a garden, earthmoving machines may be necessary, but in a more established garden they can easily cause damage. Their access routes may be completely closed off — an excavator does not belong on a terrace or in a rose bed.

Puutarhurin ei tarvitse tuntea kasveja kovin paljon

Jotkut puutarhurit keräilevät kasveja ja tuntevat lajeja laajasti. Se on kiinnostavaa, mutta ei mitenkään välttämätöntä. Hienon puutarhan voi luoda niukallakin kasvivalikoimalla, ja monimuotoisuutta saa aikaan myös luonnonkasveilla. Varmoja ja helppohoitoisia kasveja ovat monet hortensiat, alppiruusut, kuunliljat, vuorenkilvet, kurjenpolvet, angervot, katajat, marjakuuset, jasmikkeet, erilaiset pensasruusut, omenapuut, pihlajat, Terijoen salava ja muut pikkupuut. Monia pensaita ja puita voi leikata yllättävän vapaasti. Köynnöksistä varmoja valintoja ovat villiviini ja köynnöshortensia.

Joku voi pitää näitä kasveja haasteettomina ja tylsinä, mutta juuri helppous on niiden etu. Vähällä vaivalla ja pienellä rahalla voi luoda upeita tiloja, etenkin jos peruskasveja saa naapureilta ja muilta harrastajilta, kuten usein tapahtuu. Erikoisempia ja vaativampia kasveja voi lisätä myöhemmin, kun perusasiat ovat kunnossa.

A Gardener Doesn't Need to Know Many Plants

Some gardeners collect plants and know a wide range of species. It's interesting, but by no means necessary. A beautiful garden can be created with a modest selection of plants, and biodiversity can also be achieved with native species. Many hydrangeas, rhododendrons, hostas, bergenias, geraniums, spireas, junipers, yews, mock oranges, various shrub roses, apple trees, sorbus', the Terijoki willow and other small trees are reliable and easy to care for. Many shrubs and trees can be pruned surprisingly freely. Among climbers, false Virginia creeper and climbing hydrangea are safe choices.

Some may find these plants unchallenging or dull, but their ease is precisely their strength. With little effort and little money, it's possible to create wonderful spaces — especially if basic plants can be obtained from neighbours and other enthusiasts, as often happens. More unusual and demanding plants can be added later, once the fundamentals are in place.

Omat tilat ja muiden tilat

Puutarhassa elää muitakin kuin puutarhuri, perheenjäsenet, naapurit ja eläimet. Tämä puutarha on sijoittunut niin, että naapurit käyttävät sen aluetta oikopolkuna. Tiloja ja polkuja on niin paljon, että kontakteja syntyy sopivasti – ei liikaa eikä liian vähän.

Ihmisten lisäksi puutarhassa liikkuu tietysti eläimiä, sekä toivottuja että ei-toivottuja. Peurojen yleistyessä puutarhoihin leviävät myös punkit. Molemmat vaativat suunnittelua. Päinvastoin kuin luullaan, peurat eivät syö kaikkea. Rinnakkaiselo onnistuu kasvivalinnoilla, aitauksilla ja suojauksilla. Niissä on käytetty mustaa väriä, jotteivat rakenteet peitä kasveja. Tumma ruskea on myös yllättävän huomaamaton.

Punkkeihin varaudutaan suunnittelemalla oleskelualueet ja kulkureitit riittävän laajoiksi, jotta kosketus pitkään ruuhon jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyttäjät ja linnut kuuluvat puutarhan asukkaisiin, ja niiden elämää voi parantaa pienillä valinnoilla. Maan ravinnekierron kannalta maassa elävät lierot, sienirihmastot ja muut pieneliöt ovat välttämättömiä, ja niiden merkitys on saanut viime vuosina ansaittua huomiota.

Maaperän ravinteita voidaan lisätä käyttämällä talousjätteitä lannoitukseen, lehtiä maanpeitteenä ja siirtämällä puumateriaaleja maahan esimerkiksi pengerrysten ja lahoaitojen kautta. Kahvinporot sopivat happaman maan ruukkukasvien lannoitukseen, tuhka sinne missä maa on kasveille liian hapan. Ruuanjätteitä voi haudata myös suoraan maahan, kunhan kuoppa on riittävän syvä rottien vierailujen estämiseksi. Lierot hoitavat loput – parin viikon kuluttua jätteitä ei yleensä enää löydy.

Private Spaces and Shared Spaces

A garden is inhabited by more than just the gardener, family members, neighbours and animals. This garden is situated in such a way that neighbours use parts of it as a shortcut. There are so many spaces and paths that encounters happen naturally — not too many, not too few.

In addition to people, animals also move through the garden, both welcome and unwelcome. As deer become more common, ticks spread into gardens as well. Both require planning. Contrary to popular belief, deer do not eat everything. Coexistence is possible through plant choices, fencing and protective structures. Black has been used for these structures so they don't visually dominate the plants. Dark brown is also surprisingly unobtrusive.

Ticks are managed by designing seating areas and pathways wide enough that contact with tall grass is kept to a minimum. Pollinators and birds are natural residents of the garden, and their lives can be improved with small choices. For soil nutrient cycling, earthworms, fungal networks and other soil organisms are essential, and their importance has finally received the attention it deserves.

Soil nutrients can be increased by using household waste as fertilizer, by spreading leaves as mulch, and by adding woody material to the ground through terraces or decaying wood structures. Coffee grounds are suitable for fertilizing acid-loving container plants, while ash can be used where the soil is too acidic for plants. Food scraps can also be buried directly in the soil, as long as the hole is deep enough to prevent visits from rats. Earthworms take care of the rest — after a couple of weeks the waste usually can't be found anymore.

Yleissuunnitelma ja tunnelma

Puutarhassa tärkeintä on tunnelma. Se voi olla salaperäinen, hämärä, satumainen, valoisa, villi, kukkiva, minimalistinen, maksimalistinen, koristeellinen, karu tai geometrinen. Tunnelma voi vaihdella tilasta toiseen tai olla kaikkialla johdonmukainen. Ajan myötä puutarha muovautuu tekijänsä mukaan ja kertoo hänen luonteestaan, historiastaan, mielikuvituksestaan ja taidoistaan – siksi puutarha on hyvin henkilökohtainen.

Yleissuunnitelma kannattaa tehdä tunnelman ehdoilla. Perustoiminnot, kuten oleskelualueet, jätehuolto ja säilytystilat, on hyvä sijoittaa niin, etteivät ne riko kokonaisuutta. Joskus puutarha syntyy vähitellen ilman varsinaista yleissuunnitelmaa. Tällöin on riski, että paikka jää jatkuvaan myllerrykseen ja suuret linjat jäävät tekemättä. Puutarha voi tuntua jäsentymättömältä, ja uusi omenapuu tulee istutettua sattumanvaraisesti sinne, missä tilaa sattuu olemaan.

Yleissuunnitelmaa ei voi tehdä ennen kuin oivaltaa, mitä kaikkea puutarhaan ylipäättään voi suunnitella: tiloja, polkuja, näkymiä, varjoja, pengerryksiä ja epäsovinnaisia ratkaisuja, kuten rakennusten piilottamista. Opin tämän omassa puutarhassani, jossa on kaksi eri-ikäistä osaa. Ensimmäinen syntyi vähitellen, kokeilemalla. Toisen kohdalla suunnitelman tekeminen oli todella helppoa, koska minulla oli jo käytössä ne ajatukselliset työkalut, joita tarvitsin. Tämän kirjan tarkoitus on kuvata se työkalupakki, joka soveltuu juuri tämän tyyppisen puutarhan suunnitteluun.

The Master Plan and the Atmosphere

In a garden, the most important thing is the atmosphere. It can be mysterious, dim, fairytale-like, bright, wild, blooming, minimalist, maximalist, ornamental, austere or geometric. The atmosphere may shift from one space to another or remain consistent throughout. Over time, the garden takes shape according to its maker and reflects their character, history, imagination and skills — which is why a garden is deeply personal.

A master plan is best created with the desired atmosphere in mind. Basic functions — seating areas, waste management and storage — should be placed so that they don't disrupt the whole. Sometimes a garden develops gradually without a plan. In that case, there is a risk that the place remains in constant upheaval and the larger structure is never formed. The garden may feel incoherent, and a new apple tree ends up being planted randomly wherever there happens to be space.

A master plan cannot be made until one understands what can be designed in a garden in the first place: spaces, paths, views, shadows, terraces and unconventional solutions such as hiding buildings. I learned this in my own garden, which has two parts of different ages. The first emerged gradually, through experimentation. Creating the plan for the second part was remarkably easy, because by then I already had the conceptual tools I needed. The purpose of this book is to describe that toolbox — the one suited to designing a garden of this particular kind.

Inspiraatiot

Sevillan kuninkaallinen palatsi puutarhoineen (Real Alcázar de Sevilla) on erinomainen esimerkki puutarhan jakamisesta erilaisiin tiloihin. Suurten salien lisäksi siellä on pieniä, lähes piilotettuja tiloja, jotka avautuvat yllättäen. Paikkaa on rakennettu yli tuhannen vuoden ajan, 900-luvulta lähtien. Espanjalainen ja meksikolainen arkkitehtuuri sekä pienet vanhat **Etelä-Eurooppalaiset, erityisesti kreikkalaiset, kylät ja kaupungit** ovat olleet tämän puutarhan inspiraation lähteitä. Mitä pienempi, sitä parempi. Pienet aukiot ja ulos levittäytyvät kahvilat ja ravintolat tarjoavat lukemattomasti hienoja ideoita. Ylipäättään kulttuurit, joissa oleskellaan ulkona.

Japanilaiset ja kiinalaiset puutarhat kiinnostavat niissä luotujen näkymien takia. Puutarhat voivat olla todella pieniä, ruukkuun rakennettuja bonsaipuutarhoja tai keisarillisia, jättiläismäisiä paratiiseja. Valtavien kartanoiden ja linnojen puutarhat eivät kiinnosta. TV:n puutarhaohjelmat eivät yleensä innosta – poikkeuksena Monty Donin tekemät. Hänen näkemyksensä ja analyysinsä ovat jopa tärkeämpiä kuin kuvat. Jotkut puutarhakirjat ovat olleet erinomaisia. Keräsin niitä aikanaan, mutta olen lahjoittanut ne pois, koska olen ahminut ne niin perinpohjaisesti, etten kaipaa niitä enää.

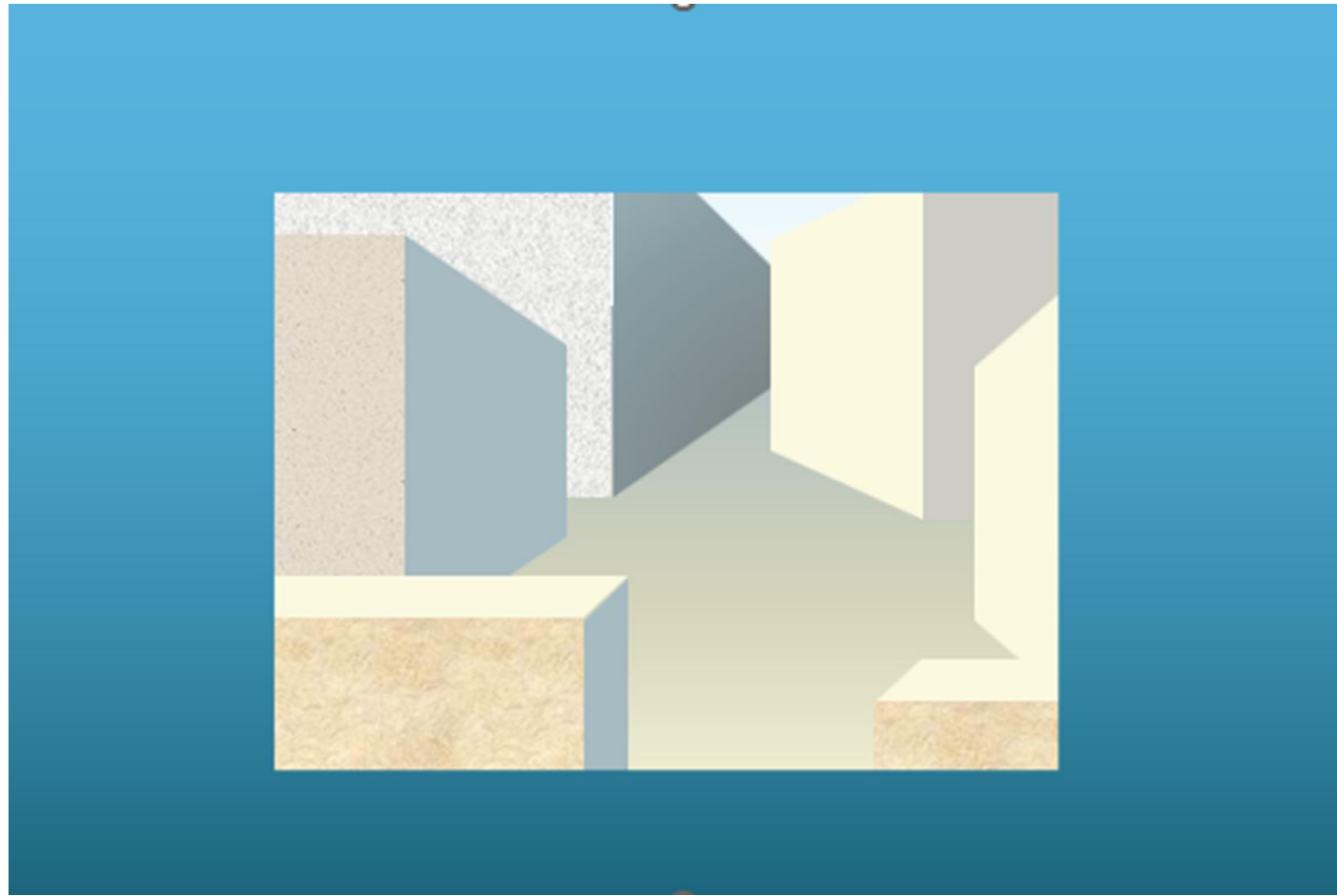
Tuhatvuotinen kuninkaallinen palatsi tai eksoottiset, kaukaiset kulttuurit saattavat tuntua omituisilta esikuvilta suomalaiselle mökkipuutarhalle, mutta todellisuudessa niistä voi ammentaa loputtomasti ideoita. Suomalainen puutarhakulttuuri on niin nuori, että meillä on syytäkin kurkistaa, mitä muut ovat tehneet. Viimeisin suunnitelmani on muuttaa parkkipaikka – noin 10 × 30 metrin alue – palatsimaiseksi saliksi. Tyyllilaji on vielä hieman auki: espanjalainen, kreikkalainen, ehkä barokki.

Ja tietysti Monty Don.

Inspirations

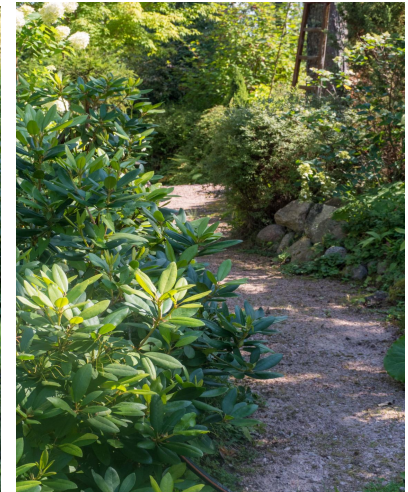
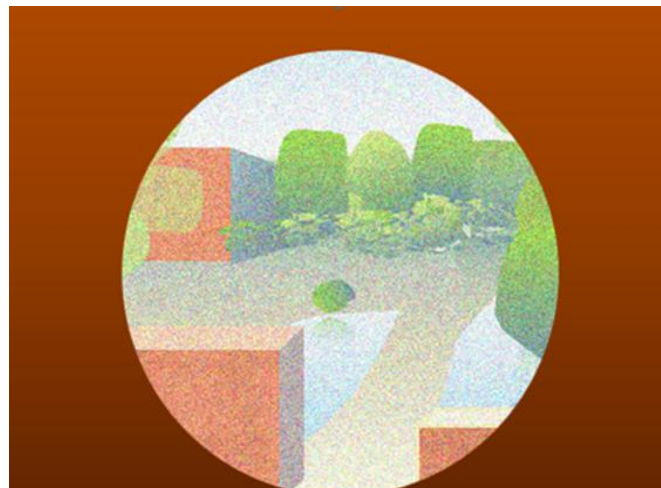
The Royal Alcázar of Seville with its gardens (Real Alcázar de Sevilla) is an excellent example of dividing a garden into distinct spaces. In addition to large halls, it contains small, almost hidden areas that open up unexpectedly. The place has been built over more than a thousand years, beginning in the 900s. **Spanish and Mexican architecture**, as well as small old **Southern European towns and villages — especially Greek ones** — have been sources of inspiration for this garden. The smaller, the better. Tiny squares and cafés and restaurants spilling out into the streets offer countless ideas. In general, cultures where life is lived outdoors.

Japanese and Chinese gardens are fascinating because of the views they create. They can be extremely small, bonsai gardens built in containers, or vast imperial paradises. The gardens of enormous estates and castles hold no interest. Television gardening shows are usually uninspiring — with the exception of those made by Monty Don. His insights and analyses are even more important than the images. Some gardening books have been excellent. I used to collect them, but I've given them away, having devoured them so thoroughly that I no longer need them.

A thousand-year-old royal palace or exotic, distant cultures may seem like odd models for a Finnish cottage garden, but in reality they offer an endless source of ideas. Finnish garden culture is so young that we have every reason to look at what others have done. My latest plan is to transform the parking area — roughly 10×30 metres — into a palace-like hall. The style is still undecided: Spanish, Greek, perhaps Baroque.

And of course, Monty Don.

Lopuksi

Hankin tämän paikan noin kolmekymmentä vuotta sitten, kun tarvitsin lepoa. En aikunut muuttaa ympäristöä, vain levätä. Lepo tuli, mutta sen mukana avautui ennakoimaton tila ajatteluun, rakentamiseen ja toipumiseen. Keväät ovat siitä lähtien palauttaneet voimani hämmästyttävän johdonmukaisesti.

Tämä puutarha on oma, hieman epätodellisen tuntuinen pieni maailmansa. Se on erillinen paikka, mutta yhteydessä ympäristöönsä, luontoon, naapurustoon ja paikan historiaan. Se on henkilökohtainen teko, mutta ei koskaan täysin hallittavissa.

Puutarhan perusta on tunnelma. Suunnitelma rakentuu tiloista, näkymistä, rajauksista, valosta ja varjosta. Runsas ja näyttävä kasvivalikoima ei ole lähtökohta. Kasvit ovat rakennusmateriaalia, jolla on oma tahto. Puutarhassa käydään jatkuvaa neuvottelua luonnon kanssa: jos minä teen tämän, sinä teet tuon. Olen oppinut vahvistamaan asemaani parantamalla kasvien olosuhteita.

Puutarha on sosiaalinen. Se on kulkureittejä, kohtaamisia ja yhteiseloä ihmisten, eläinten ja maaperän asukkaiden kanssa. Se ei sulkeudu, vaikka on oma maailmansa.

Inspiraatiot tulevat monista paikoista ja kulttuureista. Täällä ne muuttuvat paikkaan ja mittakaavaan sopiviksi.

Finally

I acquired this place about thirty years ago, when I needed rest. I did not intend to change the surroundings, only to pause for a while. The rest came, and with it an unpredictable space for thinking, building and recovery. Since then, each spring has restored my strength with remarkable consistency.

This garden is its own small, slightly unreal world. It is a separate place, yet connected to its surroundings, to nature, to the neighbourhood and to the history of the site. It is a personal act, but never fully under my control.

The foundation of this garden is atmosphere. The plan is built from spaces, views, boundaries, light and shadow. A large and showy plant collection is not the starting point. Plants are building material, but with a will of their own. The garden is a continuous negotiation with nature: if I do this, you do that. I have learned to strengthen my position by improving the plants' conditions.

This garden is social. It is paths, encounters and shared life with people, animals and the inhabitants of the soil. It does not close itself off, even though it is its own world.

The inspirations come from many places and cultures. Here they are transformed to suit the place and scale.

